

2017. november 14.

POLGÁRI JOG I. JOGI SZEMÉLYEK

JOGI SZEMÉLY FOGALMA

- ✘ **Kezdőpont: a jogalanyok, személyek csoportosítása**
- ✘ **Relatív jogképességű jogalanyok**
- ✘ **Jogi személyiség állami elismerésen alapul**
- ✘ **Jogi személy elméletek**

Realitás-
elméletek

Fikciós
elméletek

Jogi személy
konstrukcióját
kiküszöbölő
elméletek,
természetes
személyek jogai

Jogi személyek
létét tagadó
elméletek:
Alanytalan jogok
Célvagyon
elmélet

JOGI SZEMÉLY SZABÁLYOZÁSA PTK.-BAN

- + I. Rész: Jogi személyek általános szabályai
- + II.-VII. Rész: Egyes jogi személyek
 - × Egyesület
 - × Gazdasági társaságok (közös szabályok, egyes gt-k)
 - × Szövetkezet
 - × Egyesülés
 - × Alapítvány
 - × Állam(részvétele a polgári jogi jogviszonyokban)

A JOGI SZEMÉLYEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- ✘ A jogi személy jogképessége
 - + Abszolút jogképesség - kivételek
 - + Relatív jogképességű jogalanyok
- ✘ A jogi személy fogalma, kritériumai (3:1.§ (4)-(5) bek.)
 - + Név, székhely
 - + Tartós működés
 - + Jogszerű tevékenység, társadalmilag elismert cél
 - + Önálló vagyon és vagyoni felelősség
 - + Önálló szervezet és képviselő
 - + Nyilvántartásba vétel
- ✘ Egyes kritériumok hiánya: jogi személyiséget nem nyert szervezetek (Civiltv.)

A JOGI SZEMÉLY LÉTESÍTÉSE

- × A létesítés szabadsága, diszpozitív szabályozás
≠ formaszabadság (pl. gt.)
- × Akarat-elhatározás
- × A létesítő okirat tartalma
 - + Név, székhely, cél, tevksg, alapítók, vagyoni hozzájárulások, első vezető tisztv.
 - + Belső jogi személy (felelősség)
- × Működés alapvető feltételei megteremtése
 - + vagyon
 - + székhely
 - + Szervezet, képviselő
- × Nyilvántartásba vételi kérelem benyújtása
- × A létesítés normatív rendszere: a bg csak jogszabályban meghatározott okból tagadhatja meg a nyilvántartásba vételt.

A LÉTESÍTÉS SZABADSÁGA, DISZPOZITÍV SZABÁLYOZÁS

3:4. § [A jogi személy létrehozásának szabadsága]

- (1) A jogi személy létrehozásáról a személyek szerződésben, alapító okiratban vagy alapszabályban (a továbbiakban együtt: létesítő okirat) szabadon rendelkezhetnek, a jogi személy szervezetét és működési szabályait maguk állapíthatják meg.
- (2) A jogi személy tagjai, illetve alapítói az egymás közötti és a jogi személyhez fűződő viszonyuk, valamint a jogi személy szervezetének és működésének szabályozása során a létesítő okiratban - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - eltérhetnek e törvénynek a jogi személyekre vonatkozó szabályaitól.
- (3) A jogi személy tagjai, illetve alapítói nem térhetnek el az e törvényben foglaltaktól, ha
 - a) az eltérést e törvény tiltja; vagy
 - b) az eltérés a jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan sérti, vagy a jogi személyek törvényes működése feletti felügyelet érvényesülését akadályozza.

A JOGI SZEMÉLY NEVE

- × névkizárólagosság
- × névvalódiság
- × névszabatosság követelménye

3:6. § [A jogi személy neve]

- (1) A jogi személy nevének olyan mértékben kell különböznie a korábban nyilvántartásba vett más jogi személy elnevezésétől, hogy azzal ne legyen összetéveszthető. Ha több jogi személy nyilvántartásba vételét kéri azonos vagy összetéveszthető név alatt, a név viselésének joga azt illeti meg, aki kérelmét elsőként nyújtotta be.
- (2) A jogi személy neve nem kelthet a valósággal ellentétes látszatot. A jogi személy típusára vagy formájára vonatkozó elnevezést a jogi személy nevében fel kell tüntetni.
- (3) A jogi személy nevében a jogi személy típusát, ha a név a jogi személy tevékenységét is tartalmazza, akkor a tevékenységet is magyar nyelven, a magyar helyesírás követelményeinek megfelelően kell feltüntetni

Névhez fűződő jog – névbitorlás

Névfoglalás

Kereskedelmi név mint vállalatjelző védelme

A JOGI SZEMÉLY SZÉKHELYE

3:7. § *[A jogi személy székhelye]*

A jogi személy székhelye a jogi személy bejegyzett irodája, ahol a jogi személynek biztosítania kell a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogi személy jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét.

7/2017. (VI.1.) IM rendelet a
székhelyszolgáltatásról

Írásbeli megbízási szerződés alapján,
határozatlan időre

CÉLJA, TEVÉKENYSÉGE ÉS TARTÓS MŰKÖDÉSE

3:8. § [A jogi személy tevékenysége]

A jogi személy minden olyan tevékenységet folytathat, amelyet jogszabály nem tilt vagy nem korlátoz.

Non-profit és for-profit szervezetek - civilszervezetek

✘ Civiltörvény 3.§ (3)-(4)

Az egyesülési jog gyakorlása nem sértheti az Alaptörvény C) cikk (2) bekezdését, nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével.

Az egyesülési jog alapján szervezet minden olyan tevékenység végzése céljából alapítható, amely összhangban áll az Alaptörvénnyel, és amelyet törvény nem tilt.

A JOGI SZEMÉLY VAGYONA ÉS FELELŐSSÉGE

- ✘ Pénzbeli és nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás
- ✘ vagyoni hozzájárulás szolgáltatásának időpontja, szankciója pl. alapítvány
- ✘ Tagi felelősség mögöttes és korlátozott (főszab.)
- ✘ Törvényi kötelezettség hiánya \longrightarrow korlátlan felelősség (kivéve!)
- ✘ ~~! Jogi személy tulajdonosa!~~

A JOGI SZEMÉLY SZERVEZETE

- × **Döntéshozó szerv**
 - + Felépítése, összehívása, döntéshozatal módja
- × **Ügyvezetés**
 - + Fogalma, megbíztatás keletkezése
 - + Kizáró okok, követelmények, kötelezettségek
 - + Vezető tisztségviselő felelőssége
 - + Megbíztatás megszűnése
- × **Tulajdonosi ellenőrzés: felügyelő bizottság**

DÖNTÉSHOZÓ SZERV

3:16. § [A döntéshozó szerv]

- (1) A tagok vagy az alapítók az e törvény vagy a létesítő okirat alapján őket megillető döntési jogköröket a tagok összességéből vagy a tagok által maguk közül választott küldöttekből álló testületben (a továbbiakban: küldöttgyűlés), vagy az alapítói jogokat gyakorló személyek összességéből álló testületben gyakorolják.
- (2) A döntéshozó szerv a döntéseit ülés tartásával vagy ülés tartása nélkül hozza.

DÖNTÉSHOZÓ SZERV

- ✘ Összehívása: meghívó megküldése vagy közzététele – vezető tisztségviselő
- ✘ A meghívónak tartalmaznia kell
 - a jogi személy nevét és székhelyét;
 - az ülés idejének és helyszínének megjelölését;
 - az ülés napirendjét.

Meghívó nélkül is szabályszerű ha...

Határozatképesség (határozatképtelenség: megismételt ülés)

Szavazati arány:

Egyszerű többség – minősített többség- egyhangúság

TAG NEM SZAVAZHAT HA

A határozat meghozatalakor nem szavazhat az,

- a) akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít vagy a jogi személy terhére másfajta előnyben részesít;
- b) akivel a határozat szerint szerződést kell kötni;
- c) aki ellen a határozat alapján pert kell indítani;
- d) akinek olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója;
- e) aki a döntésben érdekelt más szervezettel többségi befolyáson alapuló kapcsolatban áll; vagy
- f) aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben.

ÜGYVEZETÉS

3:21. § [Az ügyvezetés fogalma és a vezető tisztségviselői megbízatás keletkezése]

- (1) A jogi személy irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapítók hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult.
- (2) A vezető tisztségviselő ügyvezetési tevékenységét a jogi személy érdekének megfelelően köteles ellátni.
- (3) A jogi személy első vezető tisztségviselőit a jogi személy létesítő okiratában kell kijelölni. A jogi személy létrejöttét követően a vezető tisztségviselőket a jogi személy tagjai, tagság nélküli jogi személyek esetén a jogi személy alapítói választják meg, nevezik ki vagy hívják vissza. A vezető tisztségviselői megbízás a tisztségnek a kijelölt, megválasztott vagy kinevezett személy által történő elfogadásával jön létre.

ÜGYVEZETÉS

- × Megbízatus keletkezése
- × Követelmények és kizáró okok
- × Gyakorlása
- × Feladatai
- × Felelőssége (jogi személynek, harmadik személynek okozott károkért)
- × Megbízatus megszűnése

A JOGI SZEMÉLY KÉPVISELETE

- × Törvényes képviselet
- × Szervezeti képviselet
 - + Létesítő okirat vagy belső szabályzat
 - + Szervezeti egység vezetője (fiókképviselet)
 - + Ügyvezetés által delegált képviseleti jog
- × (Kötelmi jogi formák)
 - + Vélelmezett képviselet 6: 18.§ (1) bek.
 - + Látszaton alapuló képviselet 6: 18.§ (2) bek.

TULAJDONOSI ELLENŐRZÉS: FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG

- ✘ A tagok vagy az alapítók a létesítő okiratban három tagból álló felügyelőbizottság létrehozását rendelhetik el azzal a feladattal, hogy az ügyvezetést a jogi személy érdekeinek megóvása céljából ellenőrizze.

TÖRVÉNYES MŰKÖDÉS BIZTOSÍTÉKAI

- × Jogi személy törvényességi felügyelete
- × Jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata
- × Állandó könyvvizsgáló

JOGI SZEMÉLY MEGSZŪNÉSE

- ✘ Jogutódlással (átalakulás, egyesülés, szétválás)
 - ✘ Jogutód nélkül
 - + Határozott idő eltelte vagy feltétel bekövetkezte
 - + Tagok vagy alapítók elhatározása
 - + Arra jogosult szerv megszünteti
- És a nyilvántartásból törlik.